

Deze nieuwsbrief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft tot doel u te informeren over kwesties die van belang zijn voor de verkiezingen in 2019

20 mei 2019

Mogelijk ten overvloede wordt u hierbij opnieuw geattendeerd op twee belangrijke aspecten die spelen direct na de komende Europees Parlementsverkiezing (EP-verkiezing), te weten:

1. Bekendmaking voorlopige uitslag
2. Publicatie processen-verbaal

1. Bekendmaking voorlopige uitslagen Europees Parlementsverkiezing

De EP-verkiezing wordt in Nederland gehouden op donderdag 23 mei a.s. In veel lidstaten van de Europese Unie wordt pas op zondag 26 mei gestemd. De laatste stembussen (in Italië) sluiten die zondag om 23.00 uur. De Europese Kiesakte bepaalt dat geen lidstaat uitslagen bekend mag maken voordat in alle lidstaten de stemming is geëindigd. **Dat betekent dat vóór zondag 26 mei om 23.00 uur van overheidswege geen voorlopige uitslagen bekend mogen worden gemaakt.**

De regels over het openbaar maken van de voorlopige uitslag hebben geen gevolgen voor het telproces door de stembureaus op de avond van de verkiezing. Ook nu geschiedt het tellen van de stemmen in het openbaar. Belangstellenden kunnen daarbij, zoals wettelijk is voorgeschreven, aanwezig zijn en de voorzitter van het stembureau meldt de uitkomst van de telling aan de in het stemlokaal aanwezige kiezers, door die uitkomst voor te lezen (zie ook [nieuwsbrief 16](#)). **Na de zitting van de stembureaus op 23 mei a.s. mogen echter, anders dan bij andere verkiezingen, geen voorlopige uitslagen bekend worden gemaakt door de gemeenten vóór zondag 26 mei om 23.00 uur, noch uit eigen beweging, noch op verzoek, noch onder embargo.** U wordt verzocht om op zondag 26 mei om 23.00 uur de voorlopige uitslag bekend te maken op de gemeentelijke website, en deze tevens te verstrekken aan het ANP.

Voor uitgebreide instructies over de werkwijze wordt u verwezen naar [deze](#) circulaire (paragraaf 3).

2. Publicatie processen-verbaal en OSV-bestand

De Kieswet verplicht sinds 1 januari 2019 tot publicatie van de processen-verbaal van de stembureaus (N 10) en de opgave van de burgemeester met stemtotalen van de gemeente (N 11) op de gemeentelijke website. Ook voor de gemeenten die meedoen aan het experiment met centraal tellen, geldt een plicht tot publicatie van het proces-verbaal van het gemeentelijk stembureau (model II), inclusief alle bijlagen.¹ Verder heeft de minister van BZK gevraagd om het CSV-bestand uit OSV (osv4-3_Telling_EP2019) met alle uitslagen op stembureau- en kandidaatsniveau openbaar te maken.

Deze verplichting gold voor het eerst bij de verkiezingen van maart jl. Mogelijk als gevolg van onbekendheid met de nieuwe wettelijke verplichting zijn bij die verkiezingen niet alle processen-verbaal (tijdig) gepubliceerd. Ook het OSV-bestand is niet altijd op de gemeentelijke website geplaatst.

Het is voor de transparantie en controleerbaarheid van het proces van uitslagvaststelling erg belangrijk dat de processen-verbaal en het OSV-bestand tijdig worden gepubliceerd. Voor ons

¹ Zie art. N 12, tweede lid, van de Kieswet en art. 42, eerste lid, van het Tijdelijk experimentenbesluit stembiljetten en centrale stemopneming.

allen is het van essentieel belang dat het vertrouwen in de wijze waarop de uitslag van de verkiezingen tot stand komt, behouden blijft. Ook de pers gebruikt de documenten (vooral het OSV-bestand) voor analyse van verkiezingsuitslagen. Het ministerie van BZK doet daarom een beroep op u om ervoor te zorgen dat processen-verbaal en het OSV-bestand maandag 27 mei a.s. op een makkelijk vindbare plek op de gemeentelijke website te vinden zijn.

Voor uitgebreide instructies wordt u verwezen naar de door de VNG opgestelde *Handreiking voor het publiceren van verkiezingsuitslagen door gemeenten* (zie [hier](#)) en naar [deze](#) circulaire van de minister van BZK (paragraaf 4).

Let op:

- De wet bepaalt niet hoe lang de processen-verbaal online moeten blijven. Gebleken is dat sommige gemeenten de documenten slechts kort (enkele dagen) op hun site lieten staan. U wordt opgeroepen de bestanden ten minste online te laten staan tot drie maanden na toelating van de gekozenen (dus tot aan het moment dat ook de fysieke processen-verbaal ex art. N 12, vierde lid, van de Kieswet moeten worden vernietigd). Het staat u uiteraard vrij om de bestanden nog langer op de gemeentelijke website te laten staan.
- De publicatie van de processen-verbaal en het OSV-bestand op de website van de gemeente komt niet in de plaats van de gebruikelijke procedure om het EML-tellingsbestand uit OSV ten bate van de website www.verkiezingsuitslagen.nl naar de Kiesraad te sturen. U wordt dan ook verzocht om aanvullend het EML-bestand uit OSV met de naam "Telling_EP2019...eml.xml", te sturen naar informatiepunt@kiesraad.nl. Dit bestand is, net als eerdergenoemd CSV-bestand, in OSV te vinden onder het menu "Werkmap".

Als u vragen heeft over de komende verkiezing, dan kunt u die stellen aan het Informatiepunt van de Kiesraad, een gezamenlijk initiatief van BZK en de Kiesraad (informatiepunt@kiesraad.nl, 070-4267329).

Mocht u een collega voor deze nieuwsbrief willen aanmelden of wilt u de nieuwsbrief niet meer ontvangen, stuur dan een e-mail aan postbus.verkiezingen@minbzk.nl.